

Latweeschu Nwises.

Nr. augustas Geweschanas = Kommissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 48. Zettortdeenâ tanni 30tâ November 1822.

No. Kursemmes, defunkta îsteifschana.

Za gahdaschana par pareisibu un meeru, ta spreeschana pehz semmes likkumeem un ta pahrmahzischana wissu likkumu pahrfahpshanu irr augstâ gohdâ turrâma un labbi wehrâ leekama leeta, un ikkatram semmes eedsihwotajam peeklahjabs, sawas tehwu semmes Teefu buhshanas labbi pasih; tapehz mehâ arri scheitan saweem mihleem lassitajeem scho leelu leetu taggad zeek spehdami îsteifsin.

Za wissaugstaka Waldischana un usraudschana par Kursemmi, Widsemmi un Jggauhu semmi tam zeenigam General-Gubernatoram, kas Nihges pilli sawu teefu turra, no muhsu zeeniga schehliga Keisara un Kunga irr uswehleta. Kursemme un Jeggawâ ta pirma un augstaka Teefa irr ta Kursemmes Gubernementa = Waldischana, fur muhsu zeenigs Gubernators tas preekschsehdetais, wehl pee schihs augstas Teefas peederr 2 Waldischanas Teefas = kungi, weens Waldischanas Affessers (peeschdetais), 1 Siktchris ar Teefas srihwereem pehz wisseem Kreewu raksteem, un tapatt arri 1 Siktchris un Teefas srihweri pehz wisseem Wahzu raksteem. Wissas Pullizes leetas un wissas isdarrischanas, fur ne kahdas srihdes naw, no schihs augstas Gubernementa = Waldischanas teek isdarritas. Za augsta Rambaru = Waldischana pahrwalda wissas Krohna eenahschanas un isdohschanas un arri wissas Krohna = muishas. Tas preekschsehdetais schihs augstas Teefas irr muhsu zeenigs Wize-Gubernators, wehl pee winnas peederr 3 Rambaru Teefas = kungi, 1 Rentmeisters (naudas = kungs) un zitti Siktchris, Rambaru = kungi un Teefas srihweri. Za trescha Pallate jeb augsta Teefa, kas lihdsigâ gohdâ ar tahm diwi jau peeminnetahm

Teefahm stahw, irr Kursemmes Oberowgericht, pee winna peederr 1 Preekschsehdetais, wehl tas Landowmeisters, tas Kanzleris, tas Oberburggraws, tas Landmarschallis un 2 augsti Teefas = kungi, 2 Wirspiktchris un wehl zitti Siktchris. Schi augsta Teefa irr ta leelaka appellereschanas teefa Kursemme, Muishneeku konkurses no winnas tohp spreesas. Pee leelahm apwainoschanahm schi augsta Teefa beidsiht spreesch, bet pirins to spreedumu isdarra, wajaga ka General-Gubernators to spreedumu apstiprina. Par Muishneekeem un teem kam Muishneeku teefas irr, winna arri wissas wehrminderu buhshanas apgahda. Za zirkahrtiga Viltenes Landrahtu-teefa taggad ar Oberowgericht irr sawcenota. Kursemmes Basnizas-teefa tadehl pee Oberowgericht peekaitama, ka tas Kanzlera = kungs, un ja winsch naw klagt, zits no teem Oberowgericht lohzeekleem Basnizas-teefas preekschsehdetais, ka jau tanni Nr. 45. irr tappis îsteifts. Appatsch Oberowgericht irr 5 Wirspilskungu = teefas, prohti: Jeggawâ, Jekhabapilsatâ, Tukkumê, Kuldigâ un Alispittê. Geksch schihs Teefas pats Wirspilskungs tas preekschsehdetais, wehl pee winnas peederr 2 Affesseri (peeschdetaji) un 1 Siktchris. Muishneeku leetas no schihs Teefas wissupapreesch tohp ismekletas, winna arri apgahda tahs grahamatas fur Muishneeku parradi tohp eerastiti. Pee leelahm apwainoschanahm masu kauschu, schi Teefa to wainu wissupapreesch ismekle un spreedumu îslaisch. — Numuns japeemin to 10 Pilskungu = teefu Kursemme. Pats Pilskungs irr tas preekschsehdetais, wehl 2 Affesseri un 1 Aktuahrs. Wissas Pullizes leetas us semmi schahm Teefahm jaisdarra un pee ikkatras Wirspilskunguteefas peederr 2 Pilskunga-teefas. Tahdu

irr Zelgawâ un Bauffê, Jaunjelgawâ un Illukitê, Tuffumê un Talsenê, Kuldigâ un Wentespilli, Nisputtê un Grobbinê. Mufsu IO meesti, kam narw Rahts-teefas, arri stahw appakfch Pilsfungeem, bet eefsch mufsu II pilsateem, ikkatrà weena Rahts-teefa irr, fchi wiffas birgeru fuhdschchanas un teefaslectas isdarra, pilsatneeku parradu grahmatas apgahda un arri pee leelahm birgeru apwainofchanahm pirinu ismekleschanu isdarra, bet teefas = spreedumu eefsch tahdahm kriminalleetahm no fewis ne warr islaist, bet woi Wirspilskungs, woi Pilskungs papreefch ja aizina flahst. To brihw = lauschu peerakftischchanas pee ofladdeem un passu isdohschchanas un wianu Krohna mafkas Rahts-teefahm arri ja apgahda. Pullizes = lectas pilsatôs arri Rahts-teefahm ja uskohpj, bez Zelgawas un Leepajas, fur ihpaschas Pullizes = teefas eezel-tas. Tee Rahts = fungi no birgereem fawâ starpâ tohp islastiti un no Gubernementa-Waldischchanas apstiprimati. Rahts-teefu irr: Zelgawâ, Leepaja, Grobbinê, Nisputtê, Kuldigâ, Piltene, Wentespilli, Tuffumê, Bauffê, Jaunjelgawâ un Tschabapilsatâ.

Wehl itt ihpaschas Teefas un teefas ammati Zelgawâ irr, prohti: ta Kursemmes apgahdaschchanas Teefa, kas atraitnu, nabbagu un flinneeku nammus un arri wiffu naudu, kas us tahdu labdarrischchanu wehleta irr, pahwaldâ. Wehl Kursemmes Mescha-teefa, appakfch kurras wiffi Krohna meschi, tee Krohna meschu mehrotaji un tee 32 Krohna meschafungi stahw. Kursemmes Dakteru-teefa, kas par eedsihwotaju wesselibu gabda, itt ihpaschi pee zilweku un pee lohpu fehrghahm. Echai Teefai arri us to jarauga, ka neweens, kas narw ihfli eefsch Dakteru sumaschchanas ismahzihst, to ahrsteschchanu ne usnem. Wiffi Dakteri un wiffas Apsteefes Kursemmê arri appakfch scho Teefu stahw. — Wehl Zelgawas Pullizes-teefas japeeminn, fur Pullizes = kungs tas preefchsehdetais; fchi Teefa gabda par drohschibu un pareisibu pilsatâ un stahw appakfch Gubernatora Kungu. Pastes-teefa apgahda wiffas Pastes buhschchanu un appakfch

winnas stahw wiffi Kursemmes Pastes = fungi un arri tee kulleru = puischi jeb pastillioni. Zhpatte Teefa arridsan pehz Saldatu kohrtelu buhschchanas Zelgawâ irr eezelta.

Sawadus teefas ammatu walda tas Profureers, kam us to jarauga, ka pee Teefahm wiff pareisi eet un ne kahda wiltiba ne noteek. Tas Wiskals, kas Walsts wahrâ tohs angstafas kahrtas zilwekus, kas noseedsahs, pee peecklahjamahm Teefahm apfuhds un kam pee stribdehm un teefaschchanahm Keisara labbums janem wehrâ. Tas Kursemmes Skohlu-kungs, no ka jau Nr. 47. tappe peeminnehts. Tas Kursemmes Gubernementa = semmes = mehrotais, un tas Krohna bueschchanas = kungs. Eefsch teem pilsateem fur Wirspilskunga-teefa irr, tur arri ikkurrâ I Krohna = dakteris, I Krohna = rentmeisteris (naudas = kungs) I Kambaru-kungs par tahm Krohna-muischahm, I Krohna = semmes = mehrotais un I Krohna = meschu = mehrotais. Tas pirmais Krohna = skohlmeisteris tanni pilsatâ irr arri tas usraugs eefsch skohlu lectahm par weenu Wirspilskunga aprinki jeb par 2 Pilskunga aprinkeem.

(Zurplikam wehl no Kursemmes Teefu = buhschchanas.)

No Bidsemes.

Werrojes aprinki un Rappihnes = muischâ tanni Iotâ Oktober darbineeki pakalnâ smiltis rafke pehz sudmallas walnas pildeschchanas, nedohmajohst no tahm smiltim diwi masi warra katli iskritte, ta weena wahks atgabje wallam un sibka sudraba nauda isbirre, tee klahst buhdami ahtri to naudu fakampe, bet weens dewe sinu muischaj un tee diwi katli us turrenes bij janess. Tas kam wahks bij wallam ghajis tâ bij iskrafschohts, ka tikfai dibbeni triju pirfstu augstunâ nauda bij atlikfufi; tas ohtrskatls, kam wahks wehl zeeti wirsu bija, palikke neaisnements. Pawiffam eefsch abjeem fatleem 60 mahrzini sudraba tappe atrasti, un kahdi 40 mahrzini isfchihde. Ta atrassa nauda irr ittin masi wezzi Kreewu sudraba kapeiki ween, weens kwart Kubbels ar ta nelalka Kreewu Keisera Pehtera ta Ima rafsteem parahda,

Kad schi nauda preeksch wairak kà simts gad-
deem, kad Sweedri un Kreewi Widsemme
Sarru turreja, semmè irr eelifta.

No Tuffumes.

Brisules-muisehà (Bresilgen) schi waffarà
par rudju laifu trafs suns, leels dugga,
eestrehje ehrbergè, fur seewas masgaja, fakoh-
de muichas meitu pee rohkas un ziffas, un
masu behrninu, ne gaddu wezzu, pee fakla un
galwas. Kad isstrehje, tad seewas durwis
tik tschakli aissitte, ka sunnam pakkal kahja
palikke isstabà; seewas to pee schihs kahjas
nokehre un turreja, kamehr wihrischki peestree-
dami ar nuhjahin to nesitte. Tobs fakohstus
nelainigus zilwekus zeenigs Kungs, Graf no
Lambsdorff tuhda lin us Tuffumu, 2 juhdses
no Brisules, nosuhthja pee ahrsta-kunga, tas
isbedsinaja tahs eewainotas weetas, pawehleja
ka wahthim ne buhs likt drihs fadsedinacht un
dewe sahles, un abbi palikke wesseli, kà, flawa
sehelligam Deewan, wehl taggad irr un ar
schi sehelliga Tehwa paligu ir jo prohjam
paliks. —

Eeksch Wahzu Uwijschm lassa, kad tanni
22trà Oktober Italias semmè pee Neapel leela
semmes trihzeschana bijuffi. No ta ugguns-
wehineja kalna, fo Wesuw sauz, leelas ug-
güns-leefmas lihds padebbescheem isnahze,
deggoschi afinini us puss juhdses tahlumu tappe
ismesti, un tanni 23schà un 24tà Oktober par
wissu deenu pelni, fo tas kalns ismette, no-
fritte, daschàs weetas puss zelles, bet zittur
arri 3 pehdas augstumà. Tahds pelnu leetus
irr breefniga un bailiga leeta, gaisß paleef
ittin tumsch, uhdeni ruhkti un fihwi, pelni
weegli bahdami no wehja par dauds juhdschm
tohp aizensii, un winneem ne mas newarr
isbehgt; dauds zilweki zaur to gallu dabbu.
Tas sibksts uggüns-glohts, fo kalns iswehine
un fo Larwa sauz, scho reisi tiffai pahri simtu
puhru weetas labbas semmes un atrus nam-
mus ispohtija. Mufsu semmes eedschwotaji
us wissahm mallahin behgdami glahbjahs, wee-
na pascha namma Neapel pilfatà 800 tahdu

semneeku, kas pohstam un nahwei bij isbehgu-
schi, usnehme. Ta ugguns-wehineja kalna
spizze pagallam irr eegruißi. Deews sim woi
nu paliks meerigs, jo tanni 25tà Oktober no
jauna sahke plohtitees.

Scho gadd irr ittin riftigi 300 gaddi, ka
mufsu swehta Bihbele wahziffi irr tappuffi
pahrtulkota, jo ta pirma drukke tahs Jaunas
Derribas tanni gaddà 1522 tappe islaista.

Teefas fluddinaschanas.

Pehz Basnizas = teefas pawehleschanas
wisscem Mahzitajeem no Kanzelehm jasluddina:
ka ta Kursemmes Gubernementa = Waldischana
irr pawehlesjuffi, lai wiffi tee brihw-laundis, kas
beidsamà dwehselu-rullè lihds schim naw pee-
rakstitti, paschi lihds 15tu Dezember schi gadda,
pee Teefahm, peerakstifchanas labbad, peetei-
zahs.

Pee Tuffumes Pilskunga-teefas 3 sirgi irr
nodohti, kas schihdam, kas rahdahs sahdsibu
darrijis, atnenti, prohti: pukfa kehwe, 4 gad-
du wezza, gaischi bruhne kehwe, 4 gaddu
wezza, un bruhns sirgs ar melnu asti un far-
reem, 3 gaddu wezs. — Tapehz wiffi tee, kas
warr parahdiht ka schee sirgi winneem peederr,
tohp aizinati, lai eeksch atrahm neddelahm no
tahs scheit appakschà rakstitas deenas, sawu
lectu pee schihs Pilskunga-teefas parahda, ja
ne darrihß, tad schee sirgi tulih, kat tas ter-
mins pahrgahjis, prohti tanni 8tà Dezember
schi gadda eeksch uhtruppu taps pahrdohfi.
Tuffumè, tanni 8tà November 1822.

(S. W.) Medem, Pils-Kungs.
Nr. 1774. Registrators T. Martinell.

Us pawehleschanu Tahs Keiserifkas
Majesteet, ta Patwaldinceka wissu Kreewu
u. t. j. pr., tohp no Jaunas-pils pagasta-
teefas wiffi parraduweje ta islifka fainmeeka

Abbul Andreja, par furra mantu zaur spreeschanu schihs pagasta=teefas konkurse irr likta, zaur scheem raksteem aizinati, pee faudeschanas fawas teefas eeksch 2 mehnescheem, probti lihds 17tu Janwar nahkoscha gadda, kas par to ween weenigu isleshgšanas terminu irr tappis nolikts, fawas meleschanas un praffischanas, woi paschi, woi zaur preeksch teefas geldigeem weetneekem, scheitan peeteift, sawu leetu parahdiht un tad sagaidiht, ko teefa spreedihš. Zslaisis ar to rakstu un seh geli schihs pagasta=teefas. Jauna=pilli, tanni 17ta November 1822. (3)

Sillau Janne, pagasta=wezzakais.

F. W. C. Meyer, pagasta=teefas skrihveris.

Us pamehleschanu Tahs Keiseriskas Majesteet, ta Patwaldineeka wissu Kreewu u. t. j. pr., tohp no Jaunas=pils pagasta=teefas wissi tee, kam kahdas praffischanas un meleschanas pee teem Jaunas=pilli nomirru=

scheem dsunteem kaudim, ta stallmeistera Girgen un ta kuryneeka Fritscha irr, jeb kas schkeet ka winneem effoht, zaur scho fluddina=chanu aizinati, eeksch 2 mehnescheem no tahs schein appakscha rakstias deenas woi paschi, woi ja wajag zaur preeksch teefas geldigeem weetneekem pee schihs pagasta=teefas peeteif=tees, fawas praffischanas ka wajaga parahdiht un tad sagaidiht, ko teefa spreedihš. Jauna=pilli, tanni 17ta November 1822. (3)

Sillau Janne, pagasta=wezzakais.

F. W. C. Meyer, pagasta=teefas skrihveris.

Zitta fluddinafchana.

Preeksch kahdam deenahm melns semneeku firgs (rappis) gan 5 gaddu wezs, ar fedleem un eemaukteem Miltiu muischa (Dorotheenhof) peeklihdis. Kam tas peederr, lai tur peeteizahs, tad pehz ohdereschanas atlihdsina=chanu sawu sirgu atdabbihs. (3)

Pagasta preekschneeks Daujat.

Naudas, Labbibas un Prezzu firgus us plazzi. Rihge tanni 18ta November 1822.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 73¼ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pohds kannepu tappe maksahs ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33½	1 — linnu labbakas surtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis	1	34	1 — — sliktakas surtes — —	2	10
1 Puhrs rudsu tappe maksahs ar	1	20	1 — tabaka	1	—
1 — kweeschu	1	90	1 — dselles	—	90
1 — meeschu	1	80	1 — sweesta	2	30
1 — meeschu = putrainu	1	60	1 muzzu silku, preeschu muzzâ	6	10
1 — ansu	—	70	1 — — wihschnu muzzâ	6	35
1 — kweeschu = miltu	2	50	1 — farkanas sahs	7	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu	1	80	1 — rupjas leddainas sahs	6	—
1 — rupju rudsu = miltu	1	30	1 — rupjas baltas sahs	5	—
1 — sirnu	1	65	1 — smalkas sahs	4	50
1 — linnu = sehklas	3	50	50 Grafchi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un		
1 — kannepu = sehklas	1	40	Warra nauda stahw ar papihres naudu weena		
1 — funneau	—	—	maksâ.		

Den Druck genehmiget, von der Einfuhrungskommission dazu beauftragt, der
Staatsrath Necke.